

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji

Biotehnički fakultet - Trg Kralja Nikole bb, 81000 Podgorica

Tel: 020 206 713 Fax: 020 206 712

E-mail: extension-pg@t-com.me

Preporuke Savjetodavne službe poljoprivrednicima povodom najavljenog nevremena

Pravovremenim djelovanjem i poštovanjem preporuka zaštititi plastenike i zasade

Povodom najavljenog nevremena u vidu pojačanih sniježnih padavina, olujnog vjetrova i jake kiše tokom narednih osam dana, Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji Ministarstva poljoprivrede poziva poljoprivredne proizvođače čija proizvodnja može biti ugrožena ovim vremenskim prilikama, da pojačaju pozornost, reaguju preventivno, i u slučaju potrebe urade sve moguće agrotehničke i mehaničke mjere, kako bi izbjegli eventualnu štetu. To se posebno odnosi na objekte u kojima se proizvodnja odvija u zaštićenom prostoru, kao što su plastenici, ali i zasade voća.

Na važnost pravovremenog djelovanja, kao i poštovanja preporuka u periodu nevremena ukazuje i iskustvo iz nekih prethodnih godina, kada su pojedini poljoprivrednici pretrpjeli značajne štete. Stoga, ovom prilikom, podsjećamo proizvođače na određene preporuke.

Da bi zaštitili plastenik od sniježnog pokrivača poljoprivredni proizvođači treba na vrijeme da reaguju i da ne dozvole da se sniježni pokrivač formira na krovu

---

plastenika. Prije svega, potrebno je obezbijediti i na krovu montirati prskalice - rasprskivače i sa prvim pahuljama snijega pustiti vodu kroz sistem, kako bi se eliminisalo stvaranje sniježnog pokrivača koji najčešće prouzrokuje pucanje folije, a može dovesti i do krivljenja ili lomljenja konstrukcije.

Proizvođači koji nijesu u mogućnosti da obezbijede rasprskivače, a imaju manje plastenike, mogu sa zemlje, pomoću crijeva sa većim protokom vode, da onemoguće stvaranje sniježnog pokrivača.

U slučaju da se zakasni sa puštanjem vode i na plasteniku se formira sniježni pokrivač, ne treba naknadno uključivati rasprskivače, jer neće biti pozitivnog efekta, već suprotno. Opasnost postoji i kod previše niskih temperatura, jer dolazi do smrzavanja vode, posebno u noćnim satima i u tim slučajevima dobro je improvizovati produžene alatke sa tupim vrhovima za čišćenje snijega, da se ne ošteti folija.

Kako bi se spriječilo izmrzavanje povrća, prije svega lisnatog koje se gaji u zimskom periodu u zaštićenom prostoru, potrebno je obezbijediti adekvatno dogrijavanje. Proizvođači koji nemaju grijanje u plastenicima moraju obezbijediti dogrijavanje sa plinskim grijačima, radiatorima, električnim grijalicama i sličnim izvorima toplote. Usjeve u ovom periodu treba prekriti agrotekstilom (agril, lutrasil), da bi se pokušalo spriječiti smrzavanje povrća.

Štetnom dejstvu sniježnog pokrivača i olujnog vjetra posebno su podložni oni plastenici koji nijesu izgrađeni prema savremenim standardima, odnosno oni koji nemaju atest da mogu podnijeti teret i do 100kg/m².

Kada je riječ o voćnim zasadima, voćke se sada nalaze u fazi zimskog mirovanja što ih čini otpornijim na niske temperature, ali ne i na teret koji može prouzrokovati visok sniježni pokrivač na njima. Suv i prozračan snijeg ne može nanijeti velike štete gajenim biljkama, ali u slučaju pada mokrog snijega ili ledene kiše koja ostaje na granama može uzrokovati oštećenja na voćarskim kulturama u vidu smrzavanja, pucanja i lomljenja, posebno na mladim i tanjim granama.

S obzirom da je riječ o mogućem fizičkom oštećenju biljaka, mjera koju treba preduzeti radi zaštite voćaka od viskog sniježnog pokrivača jeste, prije svega, fizičko otresanje grana.

Za razliku od uticaja snijega na voćne kulture i plasteničku proizvodnju, snijeg pogoduje ozimim ratarskim kulturama, jer ih štiti od niskih temperatura i takozvane golomrazice (štetna pojava kod ozimih žitarica izazvana naizmjeničnim smrzavanjem i odmrzavanjem površinskoga sloja tla, čime se korijenje odvaja od tla). Sniježni pokrivač, takođe, štiti zemljište od prejakog hlađenja. Što je visina sniježnog pokrivača veća to je zaštita ozimih žitarica bolja.

Savjetodavna služba u biljnoj proizvodnji Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja

---

